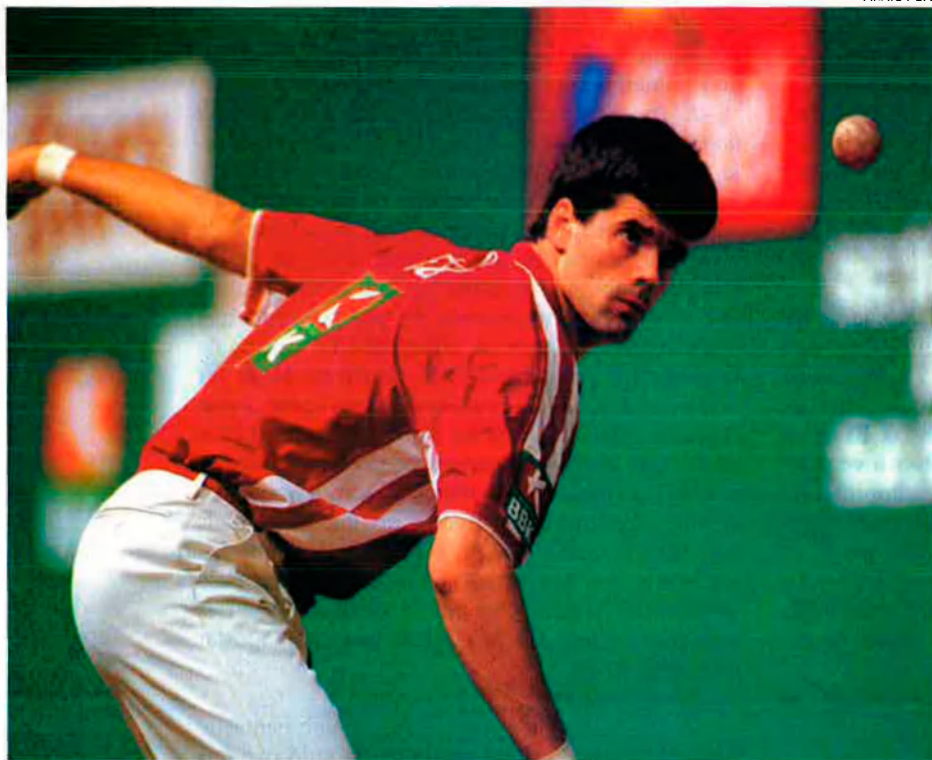

ARXIU / EFE

Pilota valenciana vs. pilota basca

El proper 24 d'octubre serà una data important per a la pilota valenciana. Per primera volta en una partida oficial els dos campions individuals valencià i basc mesuraran potència i tècnica. Serà allò mai vist: Sarasol i Eugi, mà a mà, al frontó de Natzaret (València).

Patxi Eugi, en una final de l'any 1990. La partida de Natzaret servirà per comparar el nivell de la pilota d'elit al País Basc i al País Valencià.

Els afeccionats a la pilota disfruten llevant les fulles al calendari cada dia tot esperant que arribe el diumenge 24 d'octubre. Aquesta data es materialitzarà allò que sempre han desitjat: una partida, de debò, entre un *pelotari* basc i un *pilotaire* valencià. Fins ara els dos estils de jugadors s'havien enfrontat en festivals o partides d'exhibició. El dia 24, al frontó municipal de Natzaret, a València, la partida serà diferent. Eugi i Sarasol lluitaran per un punt del III Obert de Frontó. És a dir, disputa-

ran alguna cosa més que fer un *quinze* bonic per a traure fum a les palmes dels espectadors. La partida serà l'última d'una competició que, en sistema de Copa Davis, ha enfrontat des del passat 10 d'octubre parelles de jugadors bascos contra valencians. Sarasol i Eugi tancaran la competició.

Fins ara, el jugador de Genovés (Costera) no havia pogut trobar-se en un desafiament tan seriós cap rival basc que li servira per saber si està capacitat per enfrontar-se als especialistes del joc contra la paret.

Enric Sarasol s'ha enfrontat diverses vegades a jugadors bascos com ara Lasa, Azkune, Irazola o Barberito, però com ell mateix reconeix "jugar contra Patxi Eugi és fer-ho contra l'elit dels pilotaires bascos".

Els enfrontaments entre bascos i valencians sempre han estat envoltats d'un ambient més festiu i de trobada entre pobles que d'una partida de competició. Els esforços de dues empreses de pilota, Fredisport i Aspe, i l'ambició professional i esportiva del campió valencià han acabat arrodonint allò que els organitzadors mateixos han qualificat de "la partida del mil·lenni".

El pes i l'escenari. Els bascos no han vist mai amb bons ulls els enfrontaments amb els valencians. Sempre han considerat que tenien més a perdre que a guanyar. Parlar de la pilota basca és sinònim de la *pilota* per definició. Cal destacar que els seus manistes juguen amb una pilota molt més pesada que no pas la valenciana. La pilota basca és de 105 grams. En canvi, la que s'utilitza per jugar a escala i corda —la pilota de vaqueta— oscil·la entre els 40 i els 42 grams. Heus aquí el primer gran inconvenient: l'acord entre les dues parts en el pes del material amb què es jugarà. No és una qüestió insignificant sinó fonamental. La pilota de 105 grams necessita d'un colp més fort, amb el qual la pilota, a causa del seu pes, ix més lenta. La pilota de vaqueta, en paraules de Paco Cabanes "Genovés", al llibre de Toni Mollà, "no ompli la mà com la basca, sinó que s'hi clava". Per tant, el primer punt de trobada ha de ser el gramatge: ni una pilota tan lleugera i ràpida com la valenciana ni una tan pesada com la basca.

El material es considera decisiu. Alfredo Hernando, "Fredí", ex-jugador i director-gerent de Fredisport, reconeix que "les negociacions han estat dures. Finalment, les pilotes les confeccionarà el millor pilotaire basc (el sestaotarra Cipri) i seran de 70 grams. Són unes pilotes que a dins porten una esfera menuda de fusta envoltada de fil molt fermat."

No obstant això, cada part podrà triar dues pilotes de 70 grams per

poder utilitzar-les cada vegada que tinga opció de traure. La raó és ben senzilla. Segons la duresa de la pilota, aquesta ix també més ràpida o més lenta i això, a l'hora de traure i colpejar després, és fonamental. Patxi Eugi admet que està entrenant-se amb una pilota de 70 grams per acostumar-s'hi: "És una pilota que fa més mal perquè entra més fàcil a la mà que no pas la de 105 grams." Óscar Rekalde, portaveu d'Aspe, assegura que "la pilota ràpida beneficia Sarasol perquè està molt més acostumat a aquest tipus de material, mentre que Eugi en necessita una de més sòlida."

L'altre punt de trobada és l'escenari: el frontó. Els bascos juguen en una pista llarga, de 36 metres, on en escasses ocasions es llança la pilota cap al frontó contrari i es juga de rebot. Sarasol volia que es jugara en un frontó de 30 metres: "M'hi sent més com al trinquet i hi estic més acostumat. No són els sis metres de més sinó els dotze d'anar, tomar i jugar-la, però en això s'han mostrat intransigents." La raó d'aquesta negativa, segons Eugi, és que ell no ha rebotat mai: "En un frontó de 30 metres ho tindria més complicat perquè no hi he jugat mai. Necessitaria més temps d'entrenament per adaptar-m'hi." Fredi veu la vessant positiva en cas de victòria: "Si Sarasol li guanya en una pista de 36 metres se li poden obrir portes al País Basc."

Sarasol i Eugi: els dos campions individuals. Enric Sarasol i Patxi Eugi són les dues màximes figures dels escalafons individuals al País Valencià i al País Basc, respectivament. El campió valencià es va imposar en l'última edició del Campionat Individual d'Escala i Corda després de vèncer Pigat per 60-20 en la partida disputada al trinquet de Sagunt. Patxi Eugi és també l'actual campió d'Espanya individual de primera categoria. El jugador navarrès va vèncer Elkoro per 22-11 al frontó d'Eibar el passat 6 de juny.

Sarasol ho ha guanyat tot en el món de la pilota valenciana. Té 35 anys i va debutar als quinze en el campionat juvenil d'escala i corda.

FREDISPORT

RAFA GIL

Abans, com la majoria de xiquets del seu poble, jugava a raspall però va ser el seu mestre Paco Cabanes qui el va proposar perquè substituïra un altre jugador en l'esmentada competició. A partir d'aquest moment ja no abandonà el trinquet. Ha estat subcampionat de l'individual quatre vegades fins 1992, que derrotà l'últim gran mite de la pilota valenciana, Genovés. A partir d'aqueix any ha estat campió de l'individual (màxim trofeu de l'escala i corda) cinc vegades més, la darrera aquest passat mes de juny. A més a més, ha estat tres vegades campió del circuit Bancaixa, la lliga professional disputada per vuit equips de tres jugadors, amb l'única i suficient companyia del seu germà Sarasol II en les dues darreres edicions. És, tècnicament i físicament, un superdotat. Per això té també facultats per jugar al frontó i enfrontar-se al millor pilotaire basc. El jugador de Genovés sap que el seu rival és el més complet i el que està més en forma en l'actualitat: "Té una gran preparació física i no dóna cap pilota per perduda. És molt complet i té la

pilota molt forta. No obstant això, espere que amb la pilota de 70 grams es ressentia un poc. Ara bé, després de la campanya d'estiu, duc un mes dedicant-me a entrenar en frontó i ell està habituat a jugar-hi de sempre, i això s'ha de notar. Jo no puc dedicar-m'hi tant, he de compaginar-ho amb el trinquet."

Per la seua banda Patxi Eugi és d'Aoiz (Navarra) i està a punt de fer 28 anys. És l'actual campió d'Espanya individual i això, parlant de la pilota basca, és un títol de màxim nivell. L'any passat va ser subcampionat individual i del quatre i mig. És un jugador molt complet que destaca per la forta pegada, especialment de dreta, i per la seua velocitat de desplaçament. És professional des de l'any 1991 i compta, enguany, amb 46 partits disputats dels quals n'ha guanyat 25. Juntament amb Rubén Beloki són els dos màxims exponents de la pilota basca en l'actualitat. Eugi també sap detalls de Sarasol: "És molt dur i lluitador. Serà un partit molt complicat perquè si agafa el servei serà difícil parar-lo."

Hom espera que la partida responga a les expectatives creades perquè, segons Fredi, "si és un èxit, guanye qui guanye, es pot consolidar com un altre tipus de competició i unir-se perquè, al remat, no hi ha tantes diferències. Si guanya Sarasol podríem, fins i tot, muntar al País Basc una altra partida". Des d'Aspe, Óscar Rekalde pensa el mateix: "És una satisfacció organitzar aquest torneig. És una forma d'unir dos esports amb arrel comuna però amb un desenvolupament autònom. Hem d'unir forces per pujar un esglaó més i consolidar la competició. Només cal conformar un reglament i trobar jugadors d'aquest nivell."

El resultat és una incògnita. Allò que està assegurat és la qualitat i l'afluència d'aficionats al frontó del barri de Natzaret de València. Uns aficionats que esperen que la partida siga d'aquelles que sempre els agrada recordar als nets per tal de moure'ls dins el cuquet de l'esport més genuí del nostre país.

Josep Lluís Fitó

El campió valencià Sarasol està molt més acostumat a pilotes de baix gramatge, que es claven en la mà i tenen més velocitat, que el seu contrincant basc. Els bascos juguen amb pilotes de 105 grams, i els valencians amb pilotes de 40-42; la partida entre Sarasol i Eugi es farà amb pilotes de 70 grams.